

Gerechtshof te 's-Gravenhage

twaaalfde enkelvoudige belastingkamer

8 oktober 1999

Nr. **BK-97/01395**

PROCES-VERBAAL

van de mondelinge uitspraak op het beroepschrift van X te Z

tegen

de uitspraak van de Inspecteur, het hoofd van de eenheid Particulieren/Ondernemingen P van de Belastingdienst, op het bezwaarschrift van belanghebbende betreffende de hem opgelegde navorderingsaanslag in de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen voor het jaar 1991, en de beschikking van de Inspecteur omtrent kwijtschelding van de in die aanslag begrepen verhoging.

De eerste mondelinge behandeling van de zaak heeft plaats gehad in raadkamer ter zitting van het Gerechtshof van 21 oktober 1998, gehouden te O.

Aldaar zijn verschenen de gemachtigde van belanghebbende, mr. drs. A, tot zijn bijstand vergezeld van B, alsmede mr. C. namens de Inspecteur, tot zijn bijstand vergezeld van D.

De tweede mondelinge behandeling van bovenbedoelde zaak heeft plaatsgevonden te Dordrecht ter zitting van 27 september 1999, alwaar zijn verschenen de gemachtigde van belanghebbende mr. drs. A, alsmede mr. C. namens de Inspecteur, tot bijstand vergezeld van D.

Beslissing

De beslissing van het Gerechtshof in deze zaak luidt als volgt:

Het Gerechtshof bevestigt de uitspraak waarvan beroep.

Gronden

Deze beslissing,berust op de volgende gronden:

1.1. Belanghebbende exploiteerde in 1991 in de vorm van een eenmanszaak een champignonkwekerij.

1.2. Hij heeft in het onderhavige jaar uitsluitend champignons geleverd aan H B.V. (hierna: de vennootschap), een groothandel in champignons, te Q. Belanghebbende heeft in 1991 geen contant ontvangen omzet in zijn administratie geboekt.

1.3. De vennootschap verstrekke aan belanghebbende (en ook aan andere kwekers) facturen voor de geleverde champignons.

1.4. Blijkens een boekenonderzoek bij de vennootschap, ingesteld in opdracht van het hoofd van de eenheid Grote ondernemingen S van de Belastingdienst, is gebleken dat op grote schaal werd gefraudeerd met de inkoop van champignons.

1.5. De vennootschap had een systeem opgezet om ten behoeve van de champignonkwekers een deel van de omzet buiten de boekhouding te houden (hierna: het systeem). Volgens het systeem werd op een door de vennootschap verstrekte factuur ter zake van geleverde champignons voor bepaalde aantallen onder de naam "kwantum/kwaliteitskorting" een korting opgevoerd van f 1 per eenheid. Het factuurbedrag, verminderd met die korting, betaalde de vennootschap per bank of giro.

Daarnaast betaalde de vennootschap de champignonkwekers groot deel van de in rekening gebrachte korting in contanten uit.

1.6. In de administratie van de vennootschap zijn destijds de namen, waaronder de naam van belanghebbende, en de gegevens vastgelegd van de champignonkwekers die aan het systeem hebben meegedaan.

Ten minste de helft van de kwekers die blijkens deze gegevens aan het systeem hebben meegedaan, hebben die deelname tegenover de belastingdienst erkend en de fiscale gevolgen daarvan aanvaard.

1.7. Ter zake van het systeem zijn door kwekers de volgende verklaringen afgelegd, kort samengevat:

- "Hierbij verklaart (...) dat hij de hem in rekening gebrachte kwantum/kwaliteitskorting gedeeltelijk contant ontvangen heeft. (...) In 1990 werd ongeveer f 25.000 korting ontvangen en niet in de boeken verantwoord."

- "Hierbij verklaren (...) dat zij in 1990 de kwantum/kwaliteitskorting van H BV gedeeltelijk contant ontvangen hebben. In 1990 is f 8.000 aan kwantum/kwaliteitskorting contant ontvangen en niet in de boekhouding verantwoord. Wij verklaren ons akkoord met eventuele navorderings- en naheffingsaanslagen."

- "Ondergetekenden verklaren akkoord te gaan met de bijtelling van f 13.000 omzet champignons in het boekjaar 1990. Deze omzet werd gerealiseerd door contant uitbetaalde bedragen van H BV, welke eerst als kwantum/kwaliteitskorting op de afrekeningen werd ingehouden."

- "Hierbij verklaart (...) dat hij in 1990 en 1991 contant kwantum/kwaliteitskorting heeft genoten van H BV (...). In 1990 is f 15.000 kwantum/kwaliteitskorting contant ontvangen, in 1991 is f 10.000 kwantum/kwaliteitskorting contant ontvangen (...). Deze bedragen zijn door mij niet in de administratie verantwoord. Ik verklaar mij akkoord met navorderingen en naheffingen."

- "De kwantum/kwaliteitskorting stelt eigenlijk niets voor. Dat is een aanduiding voor ons van gekleurd geld. Dit heeft zuiver en alleen met de belasting te maken."

Een chauffeur van de vennootschap heeft het volgende verklaard:

"Chauffeurs die kwekers bezoeken voor inkoop van produkten, krijgen eens per veertien dagen een enveloppe met geld mee om kwekers te betalen voor geleverde produkten. De leveringen van kwekers worden vastgelegd op kladbriefjes; deze kladbriefjes worden bewaard in een bureaumeubel op het kantoor. In de kantoorruimte bevindt zich een grote kluis; ik heb eens gezien, dat in deze kluis administratie werd opgeslagen; wat deze administratie behelst weet ik niet. Bij het personeel is het algemeen bekend, dat er zwart wordt ingekocht."

1.8. Volgens gegevens van de vennootschap en haar directeur H. heeft ook belanghebbende aan het systeem deelgenomen en was het verband tussen de kwantum/kwaliteitskorting en de door hem contant ontvangen bedragen in 1991 als volgt:

korting op de factuur f 238 dan is contant ontvangen f 200;
korting op de factuur f 357 dan is contant ontvangen f 300;
korting op de factuur f 475 dan is contant ontvangen f 400;
korting op de factuur f 594 dan is contant ontvangen f 500;
korting op de factuur f 832 dan is contant ontvangen f 700;
korting op de factuur f 950 dan is contant ontvangen f 800;
korting op de factuur f 1069 dan is contant ontvangen f 900;
korting op de factuur f 1188 dan is contant ontvangen f 1000;
korting op de factuur f 2375 dan is contant ontvangen f 2000;
korting op de factuur f 2969 dan is contant ontvangen f 2500.

1.9. De vennootschap heeft in 1991 op facturen van de door belanghebbende geleverde champignons in totaal aan kwantum/kwaliteitskorting in mindering gebracht een bedrag van f 23.048.

Uit de door belanghebbende overgelegde facturen over 1991 blijkt dat de kwantum/kwaliteitskorting van f 1 per eenheid alleen voor bepaalde aantallen, zoals bijvoorbeeld 238, 356, 475, 594, 950, in rekening is gebracht. De korting per factuur was gelijk aan een van de onder 1.8 weergegeven kortingen.

1.10. De directeur H., destijds directeur van de vennootschap, heeft verklaard dat belanghebbende ter zake van die kortingen in 1991 f 19.400 in contanten heeft terugontvangen.

Belanghebbende heeft die bedragen niet (als contant ontvangen omzet) in zijn administratie geboekt.

1.11. De Inspecteur heeft voor het jaar 1991 het onder 1.10 genoemde bedrag van f 19.400 als (door belanghebbende verzwegen) winst aangemerkt en ter zake hiervan de onderwerpelijke navorderingsaanslag opgelegd.

2. De gemachtigde van belanghebbende heeft in zijn brief van 3 februari 1999 betreffende de in rekening gebrachte kwantum/kwaliteitskorting het volgende gesteld: "De Fa. H was zeer kritisch ten aanzien van de kwaliteitscontrole. Wanneer de champignons verkleurd waren of enigszins te oud waren, hetgeen na een weekend herhaaldelijk gebeurde, dan werd er een kwaliteitskorting toegepast, die met de bovengenoemde algemene benaming werd aangeduid."

3.1. De gemachtigde van belanghebbende heeft de onder 2 bedoelde stelling tegenover de betwisting daarvan door de Inspecteur, niet aannemelijk gemaakt. Het Hof heeft daarbij mede in aanmerking genomen dat uit de overgelegde facturen blijkt dat op bijna elke factuur een kwantum/kwaliteitskorting in rekening is gebracht ongeacht de data van de leveringen.

Het ligt bovendien niet voor de hand dat een kwaliteitskorting in rekening wordt gebracht zonder enige verdere specificatie van de gebreken die bij de champignons zouden zijn waargenomen. Dit geldt des te meer nu uit de facturen blijkt dat de door belanghebbende geleverde champignons al in verschillende kwaliteitsklassen waren ingedeeld.

3.2. Uit de onder 1.5, 1.6, 1.8 en 1.9 vaststaande feiten, in samenhang beschouwd met hetgeen onder 3.1 is overwogen, ontleent het Hof het vermoeden dat belanghebbende in 1991 aan het systeem heeft deelgenomen. Belanghebbende heeft met hetgeen hij in het geding heeft aangedragen dat vermoeden niet weerlegd.

3.3. Gegeven dat oordeel in samenhang beschouwd met hetgeen onder 1.2 tot en met 1.10 is komen vast te staan, heeft de Inspecteur naar 's Hofs oordeel aannemelijk gemaakt dat belanghebbende in 1990 het onder 1.10 genoemde bedrag van f 19.400 in contanten heeft ontvangen en hij dat bedrag, als zijnde winst uit zijn onderneming, tegenover de belastingdienst heeft verzwegen.

3.4. In het licht dat belanghebbende aan het systeem heeft deelgenomen acht het Hof de verklaring van belanghebbende dat hij van de vennootschap geen contant geld heeft ontvangen niet geloofwaardig.

3.5. De Inspecteur heeft, gelet op hetgeen onder 3.2 tot en met 3.4 is overwogen, genoegzaam bewezen dat het aan opzet van belanghebbende is te wijten dat aanvankelijk te weinig belasting is geheven. De verhoging van 100 percent is derhalve terecht toegepast. Door van die verhoging vervolgens bij beschikking 50 percent kwijt te schelden heeft de Inspecteur in overeenstemming gehandeld met de richtlijn in paragraaf 21, lid 2, en de overgangsbepaling in paragraaf 31, lid 2, van het Voorschrift administratieve boeten 1993. Ook overigens is het Hof van oordeel dat de (resterende) verhoging, gelet op alle omstandigheden van het geval, passend en geboden is.

3.6. Belanghebbende heeft de berekening van de navorderingsaanslag als zodanig niet bestreden, zodat het Hof die berekening voor juist houdt.

3.7. Al het voorgaande leidt tot de slotsom dat het beroep van belanghebbende niet gegrond is.

3.8. Het Hof acht geen termen aanwezig voor een veroordeling in de proceskosten als bedoeld in artikel 5a van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken.

Aldus vastgesteld door mr. B.W. Biemond, raadsheer, en door deze uitgesproken ter zitting van het Gerechtshof te O op vrijdag 8 oktober 1999, in tegenwoordigheid van de waarnemend griffier mr. L.M. Holdert. De beslissing is op de voet van artikel 17a, lid 1, van de Wet administratieve rechtspraak belastingzaken in het openbaar uitgesproken.

Waarvan is opgemaakt dit proces-verbaal, hetwelk door de voornoemde raadsheer en de griffier is vastgesteld en ondertekend.

Holdert

Biemond

Aangetekend aan partijen verzonden: 19-10-1999